

Lilleskolerne
Ny Kongensgade 10 1.
1472 København K

Tlf. 3330 7920
Fax 7020 2643

peter@lilleskolerne.dk
www.lilleskolerne.dk

INDHOLD:

Slip aftalerne fri – det er forår!

Ret til at etablere
elevråd vedtaget

Læreroverenskomsten
er sendt ud

Skal frie grundskoler straffes
for sparsommelighed?

Beskyldninger
om sortering af elever

NAVNE & SKOLER
Ledere, opslag m.m.

KORT NYT

- Årsskrift 2014
- Pædagoger i undervisningen
- Arbejdstid i de kommende skoleår
- Ny konsulent ansat
- Og meget mere

KALENDER

NÆSTE Bestyrelsespost
Udsendes tirsdag
den 6. maj 2014.

Slip aftalerne fri – det er forår!

Nu er vi midt i foråret og ude på lilleskolerne er planlægningen af næste skoleår i fuld gang. Dermed oplever vi skolefolk den tredje bølge i forbindelse med de nye arbejds-

tidsrammer for lærerne. Den første var jo under selve konflikten og lockouten, hvor debatten og forestillingerne om fremtidens skole var præget af stærke følelser og holdninger. Den anden, der har været henover efterår og vinter har været præget af en mere rationel tankegang: Hvad betyder de nye rammer? Hvordan kan vi på skolerne bruge dem konstruktivt? Som før skrevet, er de fleste lilleskoler rigtig langt i at finde modeller og fælles forståelser for samarbejdet – alt sammen med udgangspunkt i, hvordan man på den enkelte skole vil lave netop *den* bedste skole.

Nu kommer den tredje bølge, nemlig hvad betyder disse lokale forståelser konkret for den enkelte lærer eller lærergruppes opgaver og arbejdstid? Den konkrete udmøntning af de lokale forståelser i form af planer og skemaer, vil sikkert på flere på enkelte skoler bringe usikkerheden i lærergrupperne op igen – måske også nogle af sidste forårs følelser?

Lige nu er der sikkert et ekstra pres på skolelederne; og sådan er det, når abstrakte rammer skal omsættes til virkelighed for første gang. Vores råd til skolerne er, at give processen tid og blive i det samarbejdende og rationelle hjørne.

Bekymringsretorikken kan hurtigt gå i selvsving, men ingen – hverken dygtige skoleledere eller fagforeningsfolk – kan på forhånd forudse alle de faldgrupper og særtilfælde, der vil komme.

Der har undervejs været talt meget om muligheden for at lave aftaler og

lokaftaler, og ikke mindst fagforeningerne har stået stejlt på det sidste som det eneste alternativ til fuld detailstyring af den enkelte lærer – en fortolkning vi som skoleforening selvfølgelig overhovedet ikke er enig i.

Det er vigtigt at skelne mellem aftaler og lokaftaler. Sidstnævnte har i den nuværende overenskomst en klar og begrænset definition – det handler primært om fordelingen af lærernes arbejdsopgaver i tid.

Aftaler i bredeste forstand handler - også - om alt muligt andet. Man kan faktisk ikke samarbejde uden dagligt at lave små og store aftaler medarbejderne indbyrdes eller mellem medarbejdere og ledelse: hvordan taler vi til børnene, hvornår afleverer vi skriftlige opgaver tilbage til eleverne, hvordan holder vi opsyn med eleverne i frikvartererne og m.m.

Det er næsten banalt at konstatere, at alle aftaler - både skriftlige og mundtlige og underforståede - bygger på en gensidig respekt og tillid. Skoler - og ikke mindst lilleskoler - er komplekse størrelser; og viljen, evnen og kompetencen til at kunne håndtere denne aftalekompleksitet må være en kernekompetence for både skoleledere og lærere.

Kompleksiteten i aftalerne er der altså allerede, og skolerne har nu lidt færre muligheder eller begrænsninger - om man vil - for at læne sig op ad centralt fastsatte bestemmelser og rammer.

Selvfølgelig kan man lokalt aftale sig frem til hvordan - uanset om det bliver med eller uden "lokaftaler"!

Selvfølgelig kan skoler, der sætter samtale, medindflydelse og dannelse højt på dagsorden når det gælder elever, også finde ud af det, når det gælder samarbejdet mellem de ansatte!

Det er desværre mange steder i landet ikke helt så enkelt: I både min nuværende og tidligere hjemkommune har

man åbenbart kun kunne takle kompleksiteten i den kommende folkeskole-reform og lærernes arbejdstid ved at lægge rigide og detailstyrende rammer for lærerens arbejde. Firkantede rammer i form af fuld tilstedeværelse, mil-limeteroptælling, beordret opgaveløs-ning og - ikke mindst - uventede ud-skiftninger af skoleledelserne! Især sidstnævnte virker som stærke lokalpo-litiske signaler om, at "nu skal der sty-res"!

Hvad baggrunden er står hen i det uvisse: Måske er det en bagvedliggende kommunal spareøvelse, måske er det i virkeligheden mangel på vilje, evne og kompetence hos politikere og ledelser

til at kunne lave de lokale aftaler og forståelser?

Hvis det sidste er rigtigt, ser det rig-tig skidt ud i mange kommuner for de ambitioner, der er omkring den kom-mende folkeskolereform. Lad os ikke havne i de samme grøfter i de frie grundskoler.

Folkeskolen er allerede kommet skidt fra start – det giver de frie skoler og specielt lilleskolerne et forspring af dimensioner. Hvad med at bruge det ... ?

Venlig hilsen
Søren Erhard Hansen
Formand

Ret til at etablere elevråd vedtaget

Folketinget har vedtaget en ændring af friskoleloven, der giver elever ret til at danne elevråd. Ændringen sker ved at tilføje et nyt stk. 4 til lovens § 1.

Som det fremgår af lovteksten, er retten til at danne elevråd **ikke** lig med en pligt til også at oprette elevråd. Der findes nemlig mange andre måder,

hvorpå eleverne på demokratisk vis kan varetage deres interesser.

Den nye bestemmelse træder i kraft 1. august 2014.

Et andet forslag om ændring af fri-skoleloven, der skal give skolerne mu-lighed for at oprette vuggestuer, for-ventes vedtaget i Folketinget i midten af april måned.

Lovforslag om ret til at danne elevråd - Nyt stk. 4 i friskolelovens § 1.

»Stk. 4. Skolens elever har ret til efter egen bestemmelse at danne elevråd eller på anden demokratisk måde varetage deres fælles interesser vedrørende skolen, og skolens leder er forpligtet til at opfordre dem hertil, hvis de ikke benytter denne ret. Skolens leder kan opfordre eleverne til at vælge en bestemt demokratisk måde, som stemmer overens med skolens overbevisning, men skal med passende mellemrum tage op med eleverne, hvil-ken demokratisk måde de ønsker.«

Læreroverenskomsten er sendt ud

Der var ingen overraskelser i de cirku-lærer, som Moderniseringsstyrelsen sendte ud den 24. marts vedrørende reglerne for arbejdstid og de øvrige løn- og arbejdsvilkår for ledere, lærere og børnehaveklasseledere.

Indholdet svarer det til, der er ble-vet informeret om tidligere på kurser og workshops, samt her i [Bestyrelses-posten](#). Cirkulærene indeholder nem-lig det, som man allerede har kunnet læse i loven. Det betyder, at de gamle cirkulærer er rettet til i overensstem-

melse med loven. Der indgår således ikke nye bemærkninger eller kommentarer, der fortolker loven eller ændrer ved de hidtidige bestemmelser, som videreføres.

"Overenskomsten"

Begrebet "overenskomst" dækker på lærerområdet, som regel sammenskrivningen af organisationsaftalen og fællesoverenskomsten. Det er netop denne sammenskrivning, der er kernen i den overenskomsthåndbogen, som skoleforeningerne i samarbejde med lærerforeningen traditionelt har udgivet – senest i form af "Ansættelsesvilkår OK 2011-2013". Udover sammenskrivningen har håndbogen også indeholdt arbejdstidsprotokollaterne og andre ofte brugte regelsæt. En ny håndbog gældende for 2013-15

overenskomstperioden er under overvejelse.

Skolerne har modtaget de relevante tekster. De vigtigste cirkulærer er:

- Cirkulære om **organisationsaftale** for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler samt efterskoler og husholdnings- og håndarbejds-skoler. Af 24. marts 2014.
- Cirkulære om **Fællesoverenskomst** mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation og CO10 - Centralorganisationen af 2010 (LC/CO10-fællesoverenskomsten). Af 25. oktober 2011.
- Cirkulære om protokollat om **Arbejdstid** m.v. for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler. Af 24. marts 2014.
- Cirkulære om **Arbejdstid** for tjenestemænd i staten. Af 27. juni 2008.

Skal frie grundskoler straffes for sparsommelighed?

Debatindlæg af Ebbe Lilliendal, landsformand i Dansk Friskoleforening

Af Ebbe Lilliendal, landsformand i Dansk Friskoleforening

I forbindelse med en forespørgselsdebat om de frie grundskoler i Folketinget tirsdag den 18. marts henviste undervisningsministeren flere gange til, at de frie grundskoler samlet set har et pænt overskud på 160 mio. kr.

Retfærdigvis skal det siges, at ministeren oplyste, at der var store forskelle skolerne imellem, og at overskuddet er samlet på 75 procent af skolerne. Det skulle så være argument for, at der ikke er behov for at se på tilskuddet til de frie grundskoler "de klarer sig jo fint".

Når ministeren maler med så bred en pensel, forsvinder nuancerne og de store udfordringer, som mange skoler befinder sig i. Fordeles overskuddet på elever, viser der sig et ganske andet billede. Overskuddet i hele sektoren svarer til 1.500 kroner pr. elev. Det er ikke meget. Det svarer til, at en skole med 125 elever har et overskud på 187.500 kroner. Rejser der bare fire elever fra skolen, så er overskuddet vendt til underskud!

Enhver virksomhed, der ikke har staten eller en kommune til at holde en økonomisk hånd under sig, skal agere økonomisk ansvarlig, hvilket betyder, at man må

Ebbe Lilliendal

polstre sig, så man kan imødegå udsving uden at blive truet direkte på eksistensen.

Friskolerne er private virksomheder og skal derfor sikre et vist overskud og en vis egenkapital for at sikre overlevelsen. De detaljer mangler, når ministerens brede pensel smøres ud over de 540 frie grundskoler.

Sandheden er, at mange friskoler er meget økonomiske trængte, og mange af friskolerne ligger i mindre lokalsamfund, hvor de på mange måder er med til at sikre muligheden for, at lokalmiljøet sikrer tilflytning og udvikling.

Desværre viser det sig, at pengeinstitutterne ikke vil bidrage med selv meget små lånebeløb til renoveringer m.v. på disse friskoler. Tømmefingeren vendes oftere nedad end opad, når en friskole henvender sig til banken eller kreditforeningen.

Det betyder jo, at en friskole selv må spare op til bygningsvedligeholdelse, og hvordan kan man det uden at lave overskud og samle lidt egenkapital, så det er muligt at følge med udviklingen? Det forekommer næsten hovent, at skolerne skal straffes med mindre statstilskud, fordi de har akkumuleret et mindre overskud.

Min opfordring til såvel ministeren og øvrige ansvarlige politikere er, at de ikke blændes af et samlet overskudstal, men at man dykker ned i substansen og tager alle aspekter og vinkler ind i overvejelserne om fremtiden for tilskuddet til de frie grundskoler.

Så tegner der sig helt sikkert et billede af en skoleform, som bliver mere og mere økonomisk trængt og oftere og oftere må sende regningen videre til forældrene ved forhøjede skolepengene.

Det er ikke sektorens ønske at ende som en skoleform, der kun er tilgængelig for økonomisk velbærgede forældre.

Er det ministerens og politikernes ønske?.

Debatindlægget er bragt i Fyns amtsavis, Århus Stiftstidende, Flensburg Avis m.v. - marts 2014

NAVNE & SKOLER

Syddjurs Friskole har ansat Else-Marie Hansen som ny skoleleder. Else-Marie, som afløser Dorthe Ruggaard på lederposten, kommer fra en stilling som lærer ved skolen, hvor hun i en

periode også varetog funktionen som souschef.

Bagsværd Friskole. Lis Majken Wulff har opsagt sin stilling som leder

ved Bagsværd Friskole til fratræden ved udgangen af april måned. Bestyrelsen kommer efter en meget arbejdsintensiv periode på skolen, og er begrundet i ønsket om få mere tid til sig selv.

Viceskoleleder Line Munk Mortensen er konstitueret som skoleleder indtil der er ansat en ny skoleleder.

Sofiehøj Friskole. Gitte Tanzer har opsagt sin stilling som skoleleder til fratræden ved udgangen af april måned. Gitte Tanzer har været med fra skolens start i sommeren 2012, og

efterlader en skole i fin form med flere end 120 elever. Skolens bestyrelse ville gerne fortsætte samarbejdet med Gitte Tanzer, men har naturligvis taget opsigelsen til efterretning og er gået i gang med at søge efter en ny skoleleder.

Helsingør Lille Skole har ansat Ole Kjær Hansen som ny skoleleder med tiltræden 1. april. Ole Kjær Hansen har en bred ledererfaring med sig blandt andet fra folkeskolen samt erfaring fra nogle år som seminarielærer

LILLESKOLETRÆF 2014

25.-26. april 2014

INVITATION

er udsendt 15. januar som Bestyrelsesposten nr. 74 - tjek med din skole!

Hyperansvar

Foredrag om
højaktuelt tema

Repræsentantskabsmødet
udstikker linjerne for
Lilleskolernes arbejde
og drøfter aktuelle emner

Ilt og kant til skolen

- hent energi i værdier
og gør skolen stærk
til at forfølge sine mål
og fremtidsdrømme

Forføl de idiotiske ideer

Foredrag om ledelse
og innovation

FOR

Bestyrelsesmedlemmer
og skoleledere

KORT NYT

Årsskrift 2014 er udsendt - og Lilleskoletræf 2014 nærmer sig

I sidste uge modtog medlemsskolerne en kasse med "Årsskrift 2014", der blandt andet indeholder bestyrelsens skriftlige beretning. Eksemplarerne skal omdeles medlemmerne af skolens bestyrelse, ligesom der er et antal eksemplarer til medarbejderne.

Beretningen kommer til debat på Lilleskoletræf 2014, hvor der afholdes Repræsentantskabsmøde fredag den 25. april. I skrivende stund er der tilmeldt knap 80 deltager til Lilleskoletræffet, der jo henvender sig til bestyrelsesmedlemmer og skoleledere. Materiale - årsregnskab, budget med videre - til Lilleskoletræf 2014 udsendes senere i denne uge både til medlemsskolerne og til de tilmeldte deltagere.

"Slutmål" og "trinmål" ændres

Som led i forenklingen af Fælles Mål ændres betegnelserne i friskoleloven fra "slutmål henholdsvis trinmål (Fæl-

les Mål)" til "kompetencemål henholdsvis færdigheds- og vidensmål (Fælles Mål)". Ændringen træder i kraft over to omgange.

Med virkning fra 1. maj i år gælder ændringen for de 'nye fag': engelsk på 1. og 2. klassetrin, tysk eller fransk på 5. og 6. klassetrin, håndværk og design, madkundskab samt endvidere valgfagene: tysk og fransk på 7. klassetrin, medier, håndværk og design, madkundskab.

For de øvrige fag gælder de hidtidige regler i 2014/15 - og de træder således først i kraft august 2015.

Ændringen i friskoleloven fremgår af lovforslag om forenkling af Fællesmål mm., som er fremsat 27. februar.

Pædagoger i skolen

Spørgsmålet om, hvorledes pædagoger kan medvirke i undervisningen i folkeskolen, har fået en del opmærksomhed blandt andet i forbindelse med folkeskolereformen. Også på de frie grundskoler fylder spørgsmålet en del - ikke mindst efter den såkaldte "skoleassistent-sag", hvor en voldgiftsdom af-

grænsede "skoleassistent-arbejdet", som var beskrevet i et særligt notat, til at høre under læreroverenskomsten.

Sekretariatet har modtaget flere henvendelser på området – blandt andet om, hvorvidt voldgiftsdommen har betydning for pædagogoverenskomstens område. Heldigvis lykkes det i de fleste tilfælde at afklare de konkrete spørgsmål.

Lilleskolernes bestyrelse følger løbende udviklingen, og bestyrelsen har noteret sig, at der er reelle problemer på området, som bestyrelsen arbejder for bliver løst. Desværre kan der ikke siges noget om, hvornår en tilfredsstillende løsning er på plads.

Løntabeller gældende fra 1. april

Løntabeller gældende fra 1. april 2014 er sendt til skolerne og har været tilgængelig på hjemmesiden i et par uger.

Bemærk at løntabellen for lærere, ledere og børnehaveklasseledere kun er gældende for perioden 1. april – 31. juli 2014, mens resten af løntabellerne er gældende til 31. marts 2015. Det skyldes, at lærerne pr. 1. august 2014 får et nyt særligt tillæg på 2.800 kr. årligt (grundbeløb 31. marts 2012).

Praktikanter på frie skoler?

Frie Skolers Lærerforening har gjort os opmærksom på, at praktikordningen blev ændret i forbindelse med reformen af læreruddannelsen i 2013.

Hermed er der lagt op til, at frie grundskoler, der ønsker at være praktikskole, selv skal tage kontakt til den relevante professionsskole (/seminarium) med henblik på at aftale et samarbejde om at modtage praktikanter.

Ny konsulent

Dansk Friskoleforening og Lilleskolerne har ansat Peter Mondrup i en stilling som ny fælles konsulent

med fokus på skoleudvikling. Som bekendt har Dansk Friskoleforening og Lilleskolerne indledt et formelt samarbejde på sekretariatsniveau. Medarbejderne i det nye sekretariat arbejder på to adresser – dels i Friskolernes Hus på Fyn, dels på Lilleskolernes sekretariat i København.

Vores nye konsulent skal have fokus på almen rådgivning samt forningernes kursus- og mødeaktiviteter og som noget nyt: skoleudvikling. Konsulenten skal styrke rådgivningen omkring skolernes udviklingsarbejde med hensyn til skoleledelse, organisation, drift og konstruktive udvikling.

Peter Mondrup tiltræder 1. maj 2014 og har de senest 8 år været ansat på Odense Friskole, først som viceskoleleder og senere som skoleleder. Han har tidligere været skoleleder på Rudme Friskole og har også været lærer i en årrække på Grundtvigs Højskole. Derudover har Peter Mondrup skolepolitisk erfaring fra 6 år som medlem af Dansk Friskoleforenings hovedstyrelse, heraf en periode som næstformand.

Arbejdstid i de kommende skoleår

Arbejdstiden for ledere, lærere og børnehaveklasseledere i de kommende skoleår skal opgøres konkret ud fra antallet af arbejdsdage optalt på kalenderen for de to kalenderår, som skoleåret strækker sig over. Skolerne har i Skoleposten nr. 398 modtaget en oversigt med opgørelse af den årlige arbejdstid de kommende 6 år.

KALENDER 2013-2014

Marts 2014	Kurser om arbejdstid ved MOS, Undervisningsministeriet og skoleforeningerne: 4. april i Århus.
25.-26. april 2014	Lilleskoletræf 2014 – Repræsentantskabsmøde og træf for bestyrelsesmedlemmer og skoleledere m.fl. på Kobæk Strand
22. maj	Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer i Jylland
26. maj	Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer på Sjælland
13. juni	SFO-ledernetværksmøde på Århus Friskole, kl. 9-16
23.-25. juni	Lilleskolefestival 2014 på Randers Lille Skole
17. – 19. september	Ledertræf 2014
3. – 5. november	Kursus for administrativt personale i Holbæk
12. – 14. november	Inklusionstræf 2014 i Holbæk

LILLESKOLETRÆF 2014

25.-26. april 2014

Hyperansvar

Foredrag om højaktuelt tema

Repræsentantskabsmødet

udstikker linjerne for Lilleskolernes arbejde og drøfter aktuelle emner

Ilt og kant til skolen

– hent energi i værdier og gør skolen stærk til at forfølge sine mål og fremtidsdrømme

Forfølg de idiotiske ideer

Foredrag om ledelse og innovation

FOR

Bestyrelsesmedlemmer og skoleledere